

Херсон: що змінилося за 2023-2024 рр.

Звіт за результатами соціологічного онлайн-дослідження

Дослідження проведено БО «Фонд громади міста Херсон «Захист» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Зміст продукту є винятковою відповідальністю Pact та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Відтворення та використання будь-якої частини цього продукту в будь-якому форматі, включаючи графічний, електронний, копіювання або використання будь-яким іншим способом з обов'язковим посиланням на джерело.

Жовтень

2024

Загальна інформація про дослідження

Методологія: онлайн-опитування за інтерактивною структурованою анкетною, посилання на яку відправлялося потенційним респондентам із бази даних (дослідницької онлайн-панелі Херсонської громади). Вибірка сформована на основі демографічних показників станом на 1 січня 2022 року. За таких показників похибка дослідження не перевищує 5% з вірогідністю 0.95. У вибірці представлені як херсонці, які зараз знаходяться в громаді, так і ті, хто виїхав з Херсона після 24.02.2022 і перебуває зараз в інших областях України або за кордоном. Офіційні дані щодо міграцій херсонців наразі відсутні, тому немає можливості оцінити представленість у вибірці респондентів за цією ознакою, проте існують підстави вважати, що співвідношення у вибірці респондентів, які залишились в громаді є більшим, ніж у реальності, що може впливати на результати дослідження.

Мета дослідження: з'ясувати динаміку ставлення херсонців до актуальних питань громади.

Обсяг вибірки: 400 респондентів.

Терміни проведення польового етапу: з 10 по 20 вересня 2024 року.

Замовник дослідження: Фонд громади міста Херсон «Захист».

Виконавці дослідження:

- Микола Гоманюк (Херсонське обласне відділення Соціологічної асоціації України, голова);
- Олег Сінаюк (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, директор);
- Ігор Даниленко (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, аналітик).

Дослідницька група продовжує роботу над збільшенням та вдосконаленням онлайн-панелі мешканців Херсонської міської громади з метою її максимального наближення до показників генеральної сукупності і запрошує усіх херсонців долучатися до панелі. Це можна зробити за посиланням: <https://lemur.ua/sign-up>

Ключові результати

Труднощі з працевлаштуванням (56%), несправедливий розподіл гуманітарної допомоги (45%) та бродячі тварини (43%) з липня 2023 по вересень 2024 знаходяться в **трійці найбільш гострих проблем громади** (крім обстрілів).

Обстріли продовжують наносити шкоду херсонцям. Але якщо динаміка пошкоджень майна за останні три місяці є в межах похибки (в небезпечних районах вже давно майже не захищалося непошкоджених будівель), то кількість пораниених та загиблих в родинях херсонців за рік збільшилася втричі.

Погіршується емоційно-психологічний стан херсонців. Найнижча його оцінка (1 по 5-бальній системі) була зафіксована у вересні 2024 року у 23% опитаних порівняно з 8% у листопаді 2023 року. Суттєво погіршився і економічний стан херсонців. Якщо у грудні кількість тих, хто запевняв, що у нього зменшилися прибутки була 54%, то у вересні 2024 року таких налічується вже 73%.

Лідерами довіри в Херсоні з липня 2024 по вересень 2024 є ЗСУ, рятувальники та волонтери – довіра до них становить понад 90% (при цьому 75% херсонців самі займаються благодійністю). У вересні 2024 року довіра до ЗСУ повернулася до показників 2023 року (у червні спостерігався спад на 5%). Високою є зараз також довіра до херсонських комунальників (81%) та поліції (56%).

У роботі міського господарства найбільше нарікань також стабільно викликають прибирання вулиць, утримання багатоквартирних будинків і прибудинкових територій ОСББ, робота ліфтів. При цьому небагато нарікань стосовно забезпечення містян водою, електрикою та газом.

Підвищилася також оцінка роботи херсонських підприємців. Якщо в лютому 2024 ефективною їх роботу назвали 35% респондентів, то у вересні – 49%.

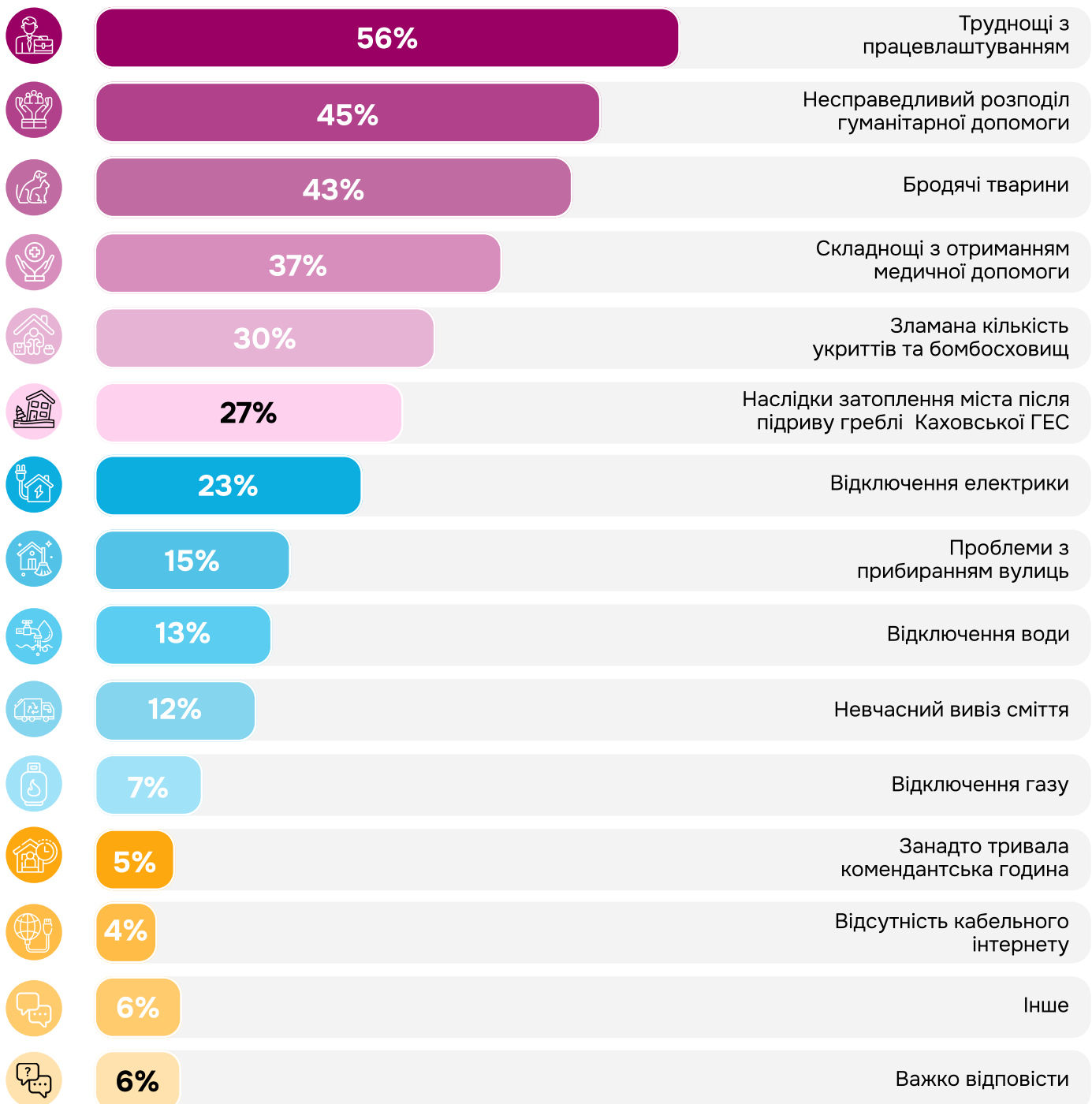
Також зберіглася **трійка пріоритетів у відновленні громади**: відбудова зруйнованого (у вересні 2023 і 2024 року – 57%), виявлення та притягнення до відповідальності зрадників і колаборантів (53% у вересні 2023 і 58% у вересні 2024) та повернення людей в громаду (36% у вересні 2023 у 42% у вересні 2024). У той самий час кількість херсонців, що збирається повернутися у громади постійно скорочується – з 29% у липні 2023 до 10% у вересні 2024 р.

Говорячи про майбутнє міста і відповідаючи на питання «Чи згодні ви з тим, що відновлений після війни Херсон виглядатиме так, як і до війни?», у вересні 26% опитаних відповіли, що «ні, не згоден». У жовтні 2023 року таких було 35%.

Розподіл відповідей

Рейтинг проблем громади (N=400), %

Q.: Які проблеми Херсона (крім обстрілів), на Вашу думку, є найбільш гострими та потребують першочергового вирішення?

Динаміка 2023-2024 роки

	Липень 2023	Грудень 2023	Червень 2024	Вересень 2024
Труднощі з працевлаштуванням	53	47	59	56
Несправедливий розподіл гуманітарної допомоги	47	44	41	45
Бродячі тварини	37	31	37	43
Складнощі з отриманням медичної допомоги	32	28	29	37
Зламана кількість укриттів та бомбосховищ	31	24	33	30
Наслідки затоплення міста після підриву греблі Каховської ГЕС	58	39	44	27
Відключення електрики	18	26	20	23
Проблеми з прибиранням вулиць	35	20	15	15
Відключення води	11	13	8	13
Невчасний вивіз сміття	42	18	15	12
Відключення газу	9	7	4	7
Занадто тривала комендантська година	5	3	7	5
Відсутність кабельного інтернету	9	6	5	4
Інше	8	9	2	6
Важко відповісти	5	8	6	6

Оцінка якості комунальних послуг в громаді (N=400), %

Q.: Оцінка якості комунальних послуг у Херсонській міській громаді. Якість надання наступних послуг у Херсонській громаді за останні три місяці.

Постачання газу

Водопостачання та водовідведення

Електропостачання

Вивіз сміття

Утримання багатоквартирних будинків

Робота ліфтів

Прибирання вулиць

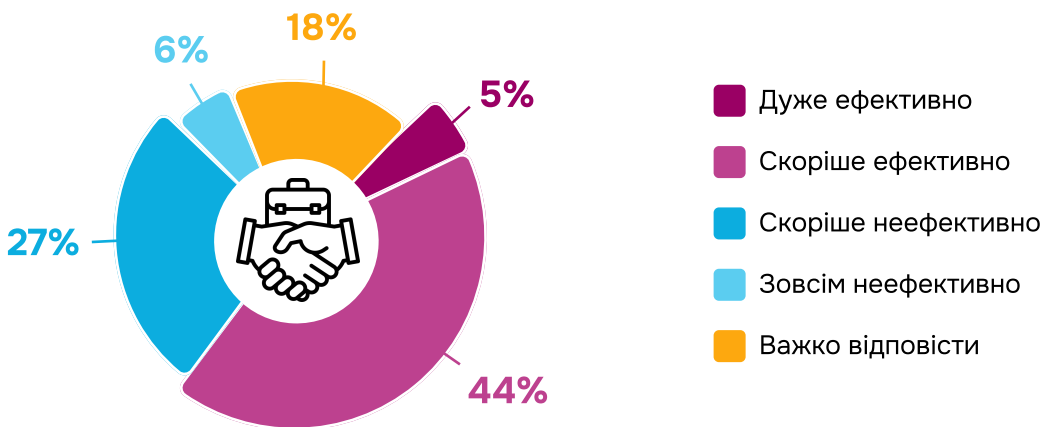
Динаміка 2023-2024 роки

Середні значення за 5-бальною шкалою, де 5 – найвища оцінка, а 1 – найнижча.

Оцінка роботи херсонського бізнесу (N=400), %

Q.: Громадська оцінка роботи херсонського бізнесу У цілому, наскільки ефективно, на Вашу думку, херсонський бізнес задовольняв потреби херсонців протягом року?

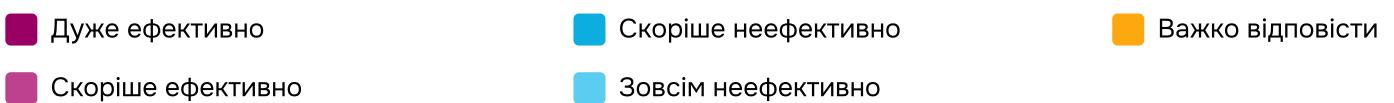
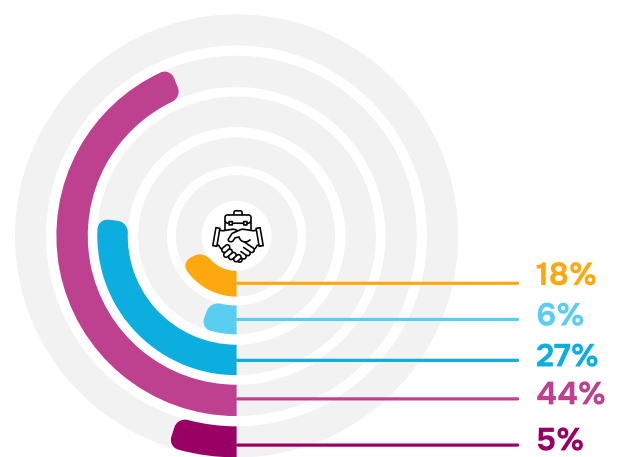

Динаміка у 2024 році

Лютий 2024

Вересень 2024

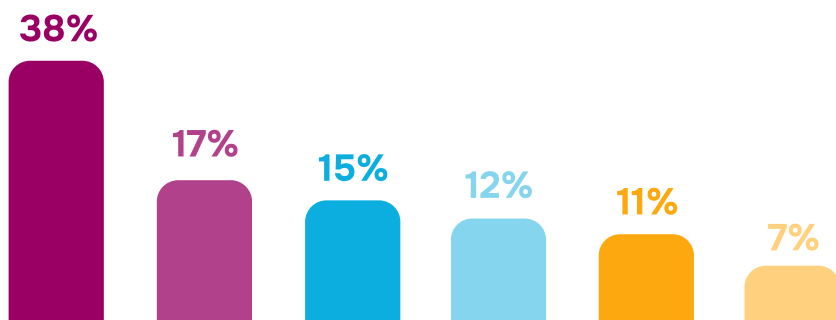

Перейменування (N=400), %

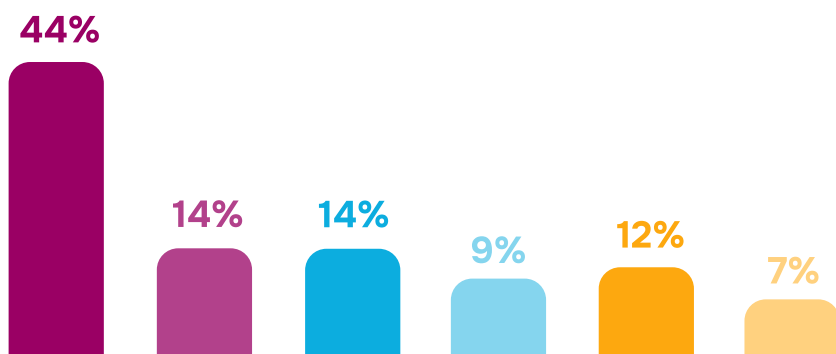
Q.: Які спільні ідеї перейменування вулиць, на вашу думку, мають переважати у Херсоні?

- Нейтральні назви (Сонячна, Каштанова тощо), назви які пов'язані із орієнтиром на місці (Фортечна, Госпітальна), номерні
- Збільшення кількості назв, пов'язаних із боротьбою за незалежність України
- Збільшення кількості назв із іменами відомих херсонців
- Повернення історичних назв (тих, що були до 1917 р. і не мають імперських сенсів)
- Поява назв, пов'язаних з іменами героїв, міст та військових частин у поточній війні з Росією
- Інше

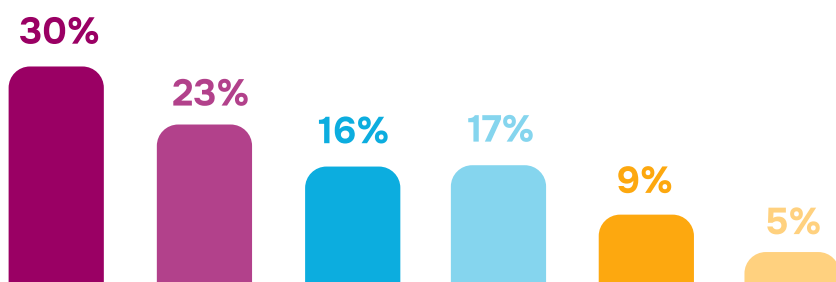
Усі опитані

Зараз у Херсоні

Зараз не у Херсоні

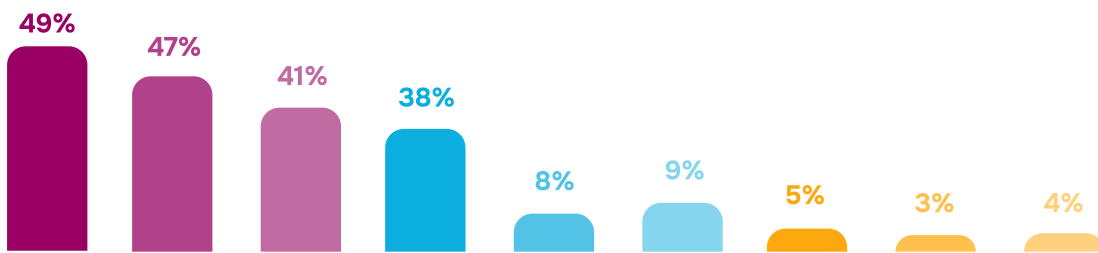

Оцінка наслідків обстрілів міста (N=400), %

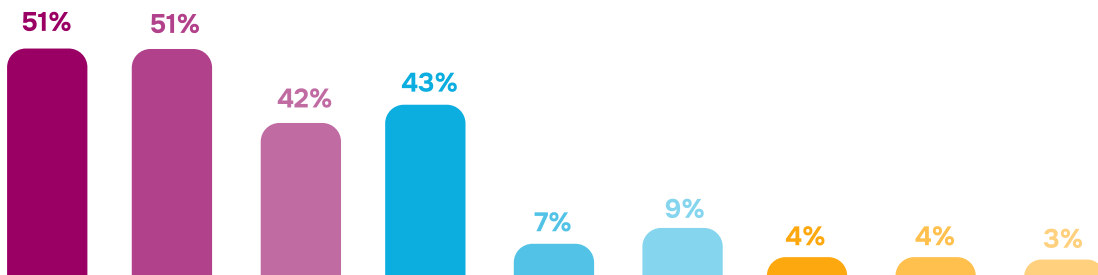
Q.: Яку шкоду (втрати) вам чи членам вашої родини принесли обстріли Херсону та Херсонської громади в 2023 – 2024 рр.?

Множинні відповіді

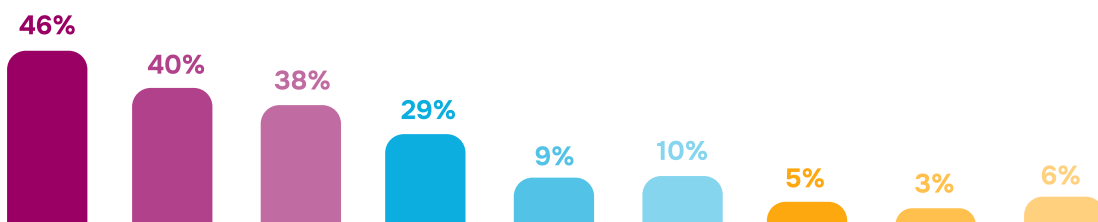
Усі опитані

Зараз у Херсоні

Зараз не у Херсоні

- Пошкоджено житло (квартира, приватний будинок)
- Пошкоджено багатоквартирний будинок чи двір, де знаходиться моя квартира
- Був поранений я або в моїй родині є поранені
- Інше
- Важко відповісти
- Через обстріли у мене чи членів родини з'явилися психічні розлади
- Пошкоджено майно (автомобіль, господарські будівлі, дача, комунікації)
- В моїй родині є загиблі
- Жодну

Динаміка 2023-2024 роки

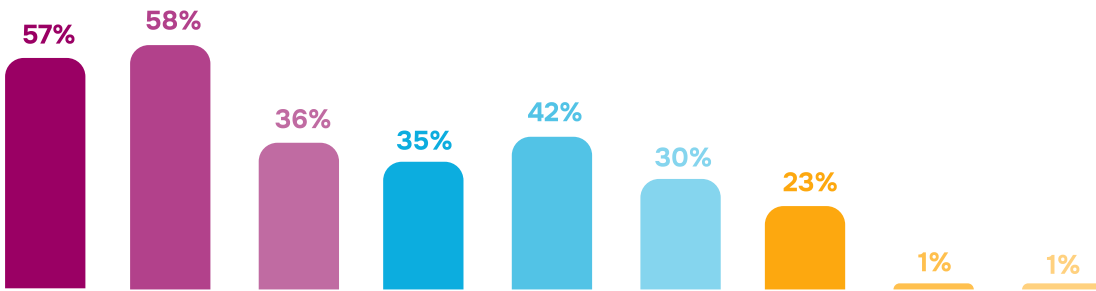
	Вересень 2023	Грудень 2023	Червень 2024	Вересень 2024
Пошкоджено житло (квартира, приватний будинок)	35	40	51	49
Через обстріли у мене/ членів родини з'явилися психічні розлади	35	40	42	47
Пошкоджено багатоквартирний будинок чи двір, де знаходиться моя квартира	27	33	40	41
Пошкоджено майно (автомобіль, господарські будівлі, дача, комунікації)	23	29	30	38
Був/-ла поранений/-а я або в моїй родині є поранені	3	5	5	8
В моїй родині є загиблі	2	4	5	9
Інше	6	5	1	5
Жодну	8	6	5	3
Важко відповісти	10	5	4	4

Оцінка напрямів відновлення Херсона (N=400), %

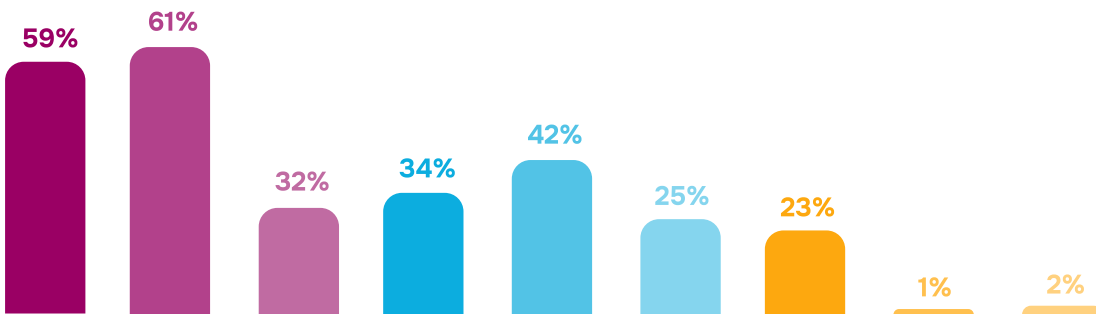
Q.: Зараз багато говорять про відновлення Херсона. Виберіть зі списку те, з чого, на вашу думку, треба починати? (виберіть три найважливіші речі).

- Відбудова зруйнованого
- Виявлення зрадників та колаборантів
- Розробка концепції (плану, стратегії) відновлення
- Пошук інвесторів
- Повернення людей в громаду
- Початок роботи міських закладів та установ (шкіл, лікарень, закладів культури)
- Налагодження зв'язку, комунікації між людьми та різними структурами
- Інше
- Важко відповісти

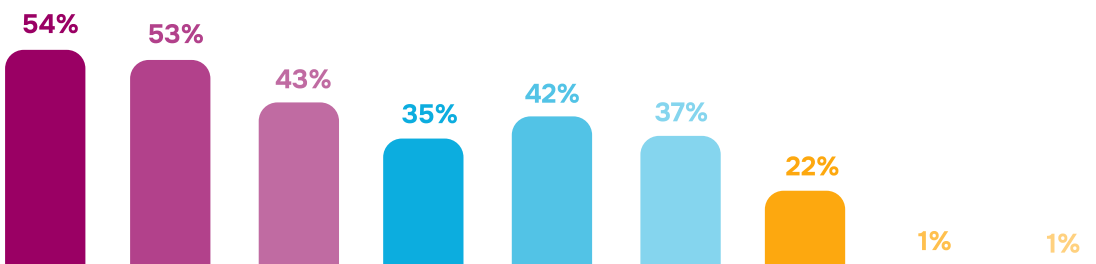
Усі опитані

Зараз у Херсоні

Зараз не у Херсоні

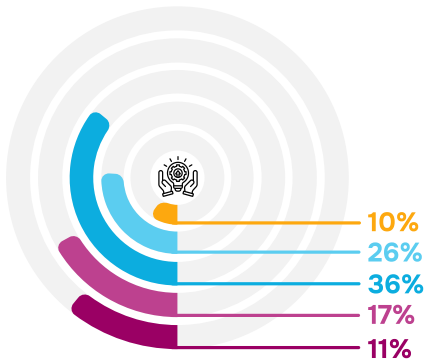
Динаміка 2023–2024 роки

	Жовтень 2023	Грудень 2023	Червень 2024	Вересень 2024
Відбудова зруйнованого	57	55	59	57
Виявлення та притягнення до відповідальності зрадників та колаборантів	53	52	49	58
Повернення людей в громаду	36	41	43	42
Розробка концепції (плану, стратегії) відновлення	44	43	33	36
Пошук інвесторів	44	43	31	35
Початок роботи міських закладів та установ (шкіл, медзакладів, закладів культури тощо)	31	28	30	30
Налагодження зв'язку, комунікації між людьми та різними структурами	21	17	22	23
Інше	9	2	2	1
Важко відповісти	2	1	1	1

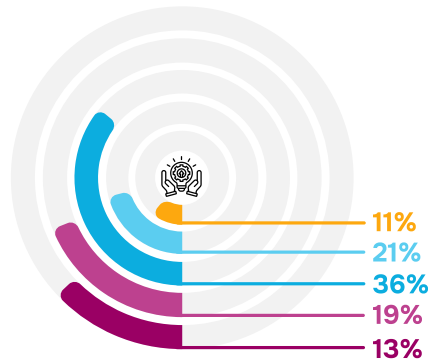
Майбутнє Херсона (N=400), %

Q.: Зараз багато говорять про відновлення Херсона. Чи згодні ви з тим, що відновлений після війни Херсон виглядатиме так, як і до війни?

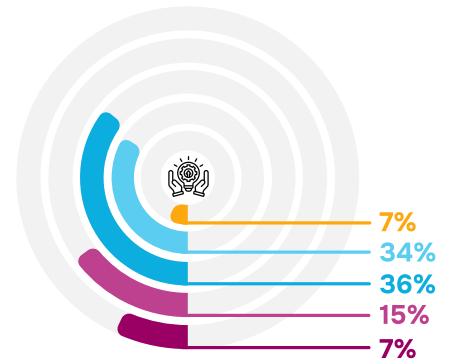
Усі опитані

Зараз у Херсоні

Зараз не у Херсоні

■ Згодні

■ Скоріше згодні

■ Скоріше незгодні

■ Незгодні

■ Важко відповісти

Жовтень 2023

Вересень 2024

■ Згодні

■ Скоріше згодні

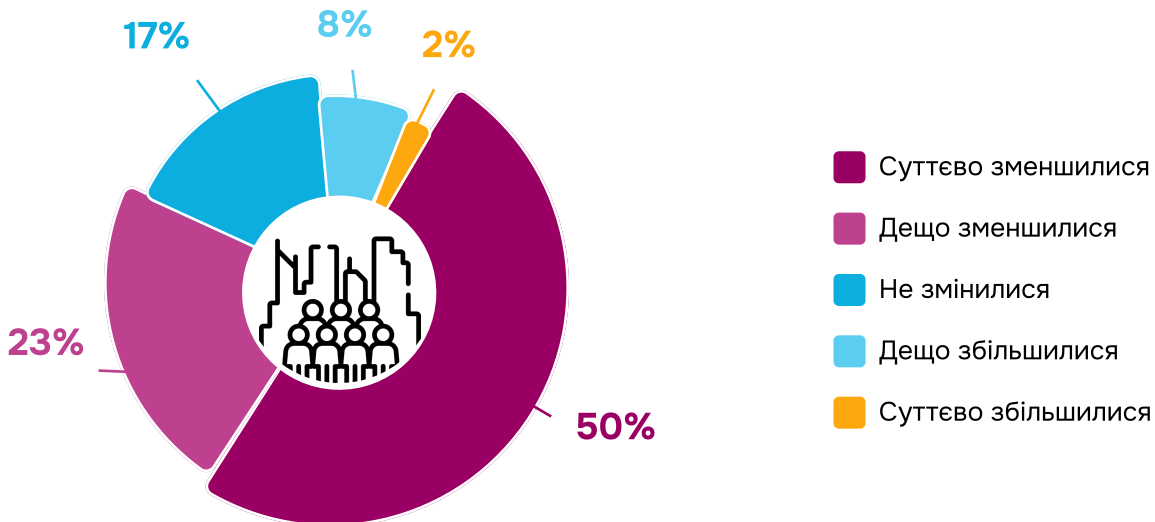
■ Скоріше незгодні

■ Незгодні

■ Важко відповісти

Прибутки містян (N=400), %

Q.: Як змінилися Ваші прибутки порівняно з часом до повномасштабного вторгнення (з урахуванням інфляції)?

Динаміка 2023-2024 роки

Грудень 2023

Вересень 2024

Суттєво збільшилися

Не змінилися

Суттєво зменшилися

Децо збільшилися

Децо зменшилися

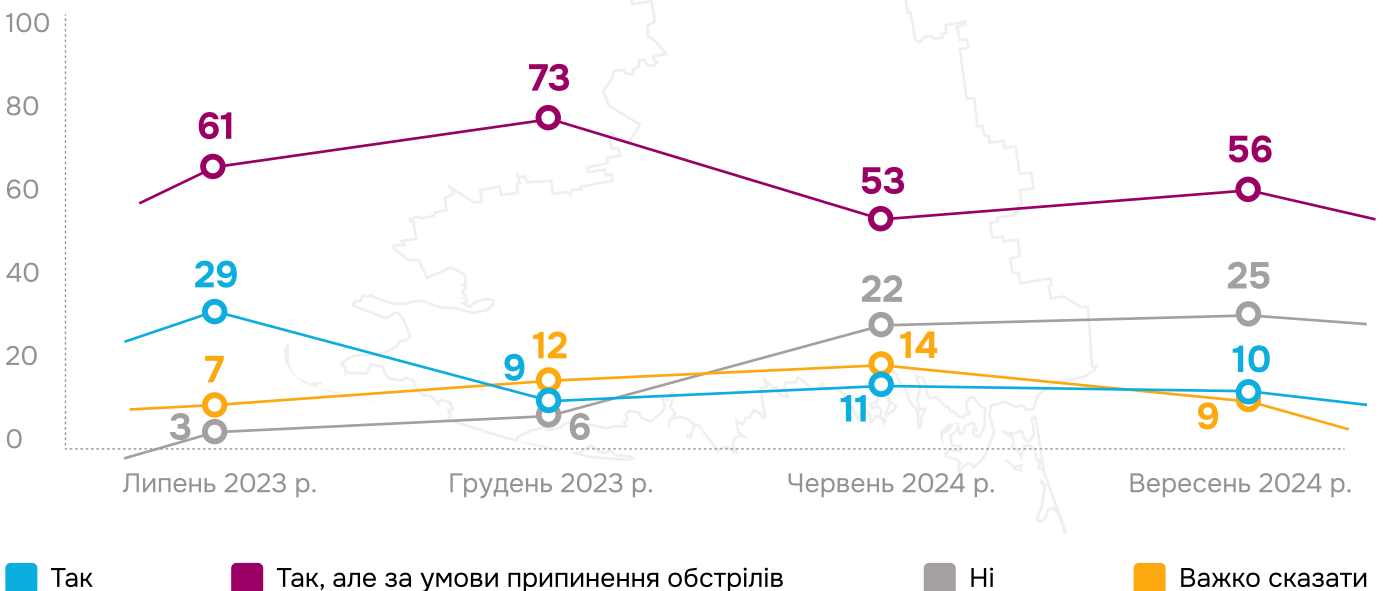
Наміри повернення додому (N=400), %

Q.: Чи збираєтесь ви повертатися у Херсон у цьому році?

N = 155 (ті, хто зараз не в Херсоні)

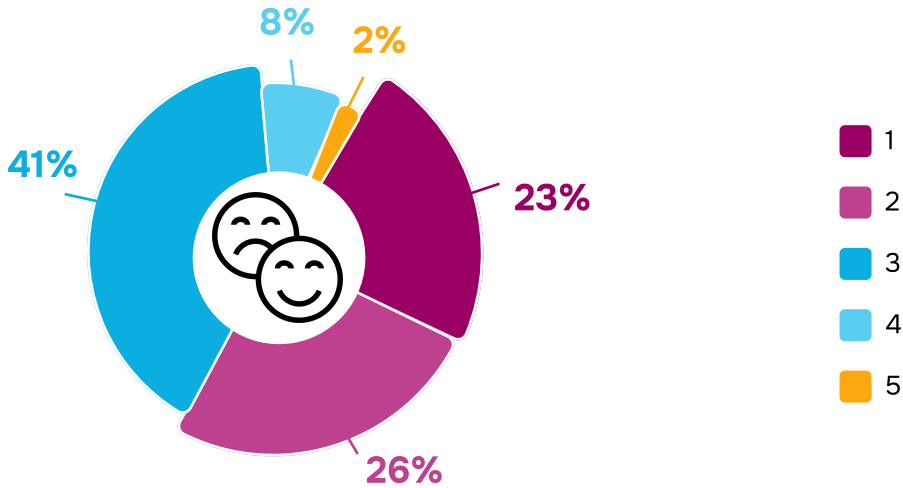

Динаміка 2023-2024 роки

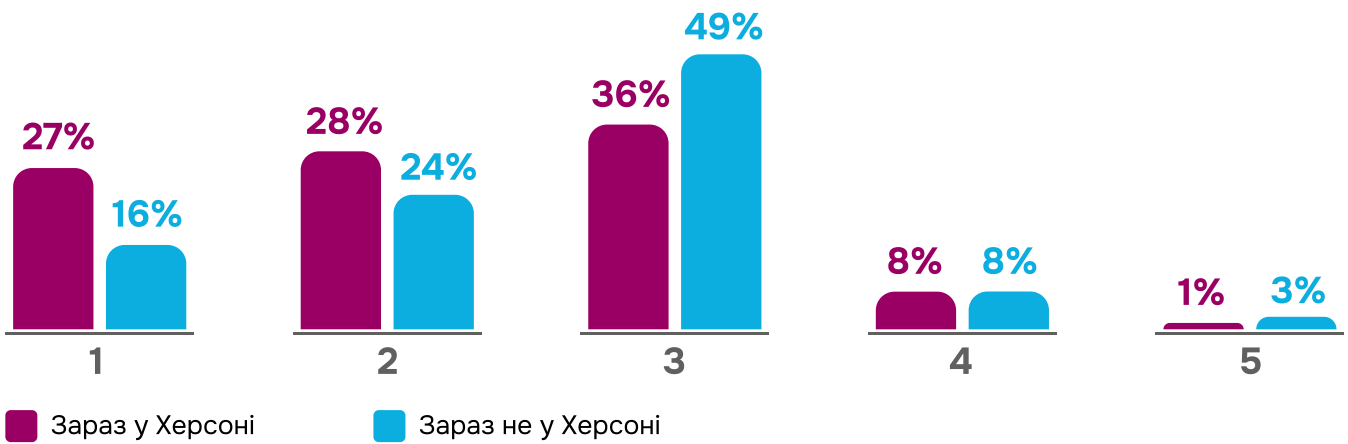

Емоційно-психологічний стан (N=400), %

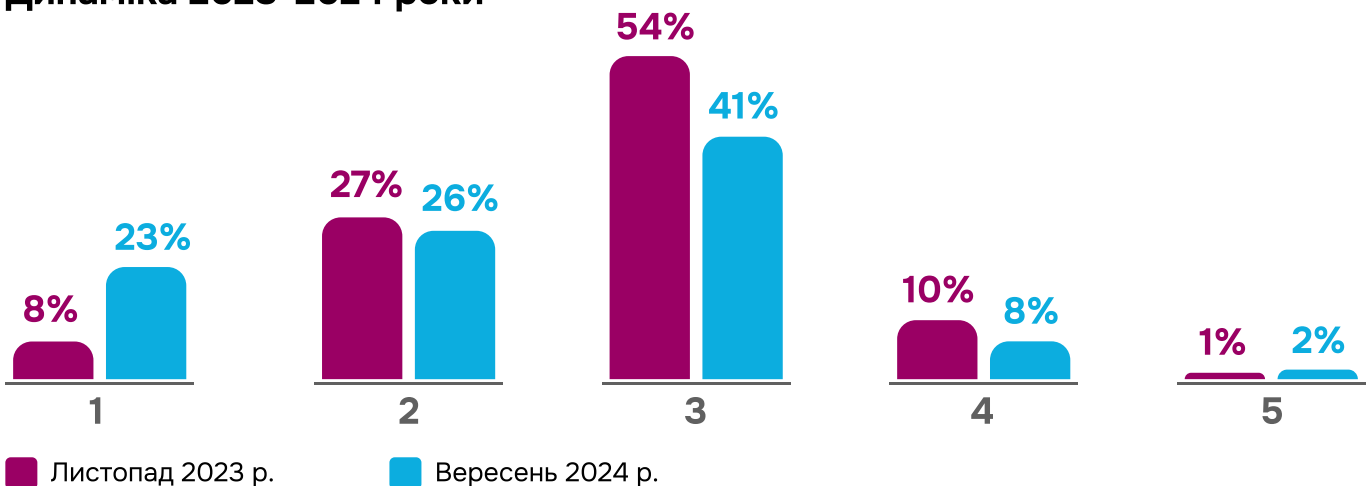
Q.: Оцініть свій емоційно-психологічний стан протягом останнього місяця за шкалою від 1 до 5, де 1 – найгірша оцінка, 5 – найкраща оцінка.

Емоційно-психологічний стан в різних групах

Динаміка 2023-2024 роки

Довіра до різних інституцій (N=400), %

Q.: Скажіть, будь ласка, ваш ступінь довіри наступним інституціям?

Військовим у Херсоні

Державні служби з надзвичайних ситуацій у Херсоні

Херсонським волонтерам

Херсонським комунальним підприємствам

Поліції міста Херсон

Херсонській обласній військовій адміністрації

Херсонській міській військовій адміністрації

 Повністю довіряю

 Скоріше не довіряю

 Нічого не знаю про їх діяльність

 Скоріше довіряю

 Повністю не довіряю

Динаміка 2023-2024 роки

Довіряють

Не довіряють

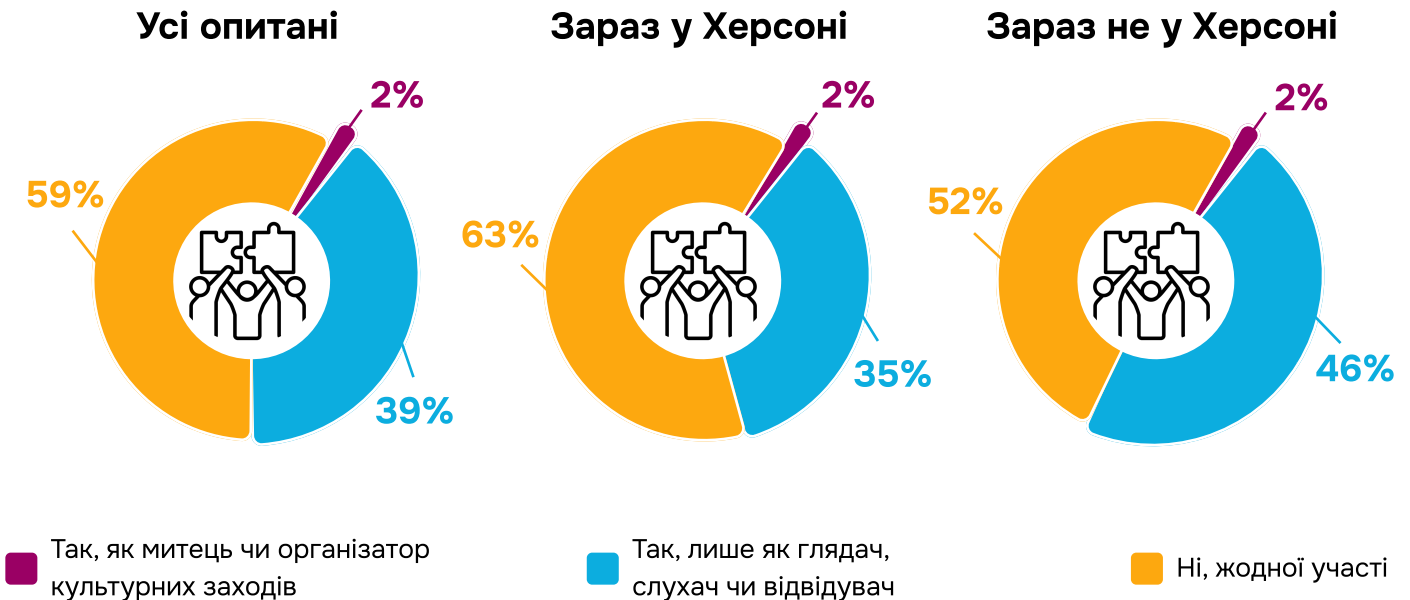

Не знають

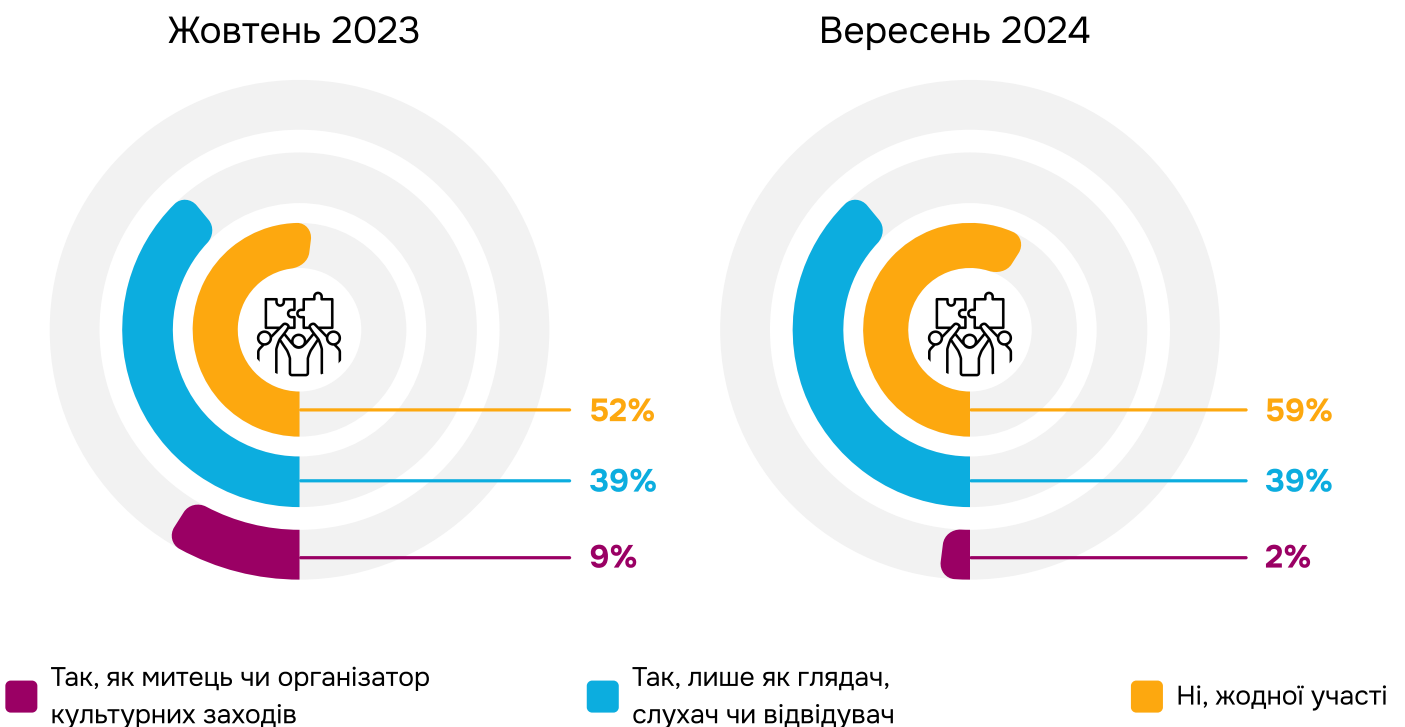
	Липень 2023			Грудень 2023			Червень 2024			Вересень 2024		
	✓	✗	?	✓	✗	?	✓	✗	?	✓	✗	?
Державній службі з надзвичайних ситуацій у Херсоні	87	4	9	92	4	4	91	6	3	91	6	3
Військовим у Херсоні	90	3	7	90	5	5	85	10	5	92	5	3
Херсонським волонтерам	85	6	9	87	6	7	91	7	2	90	7	3
Херсонським комунальним підприємствам	61	28	11	81	14	5	78	18	4	81	16	3
Поліції міста Херсон	56	28	16	54	35	11	53	42	5	56	40	4
Херсонській обласній військовій адміністрації	32	46	22	31	53	16	32	59	9	34	62	4
Херсонській міській військовій адміністрації	28	51	21	28	57	15	30	61	9	36	60	4

Участь у культурному житті (N=400), %

Q.: Чи берете ви зараз участь в культурному житті (в Херсоні чи там, де ви зараз)?

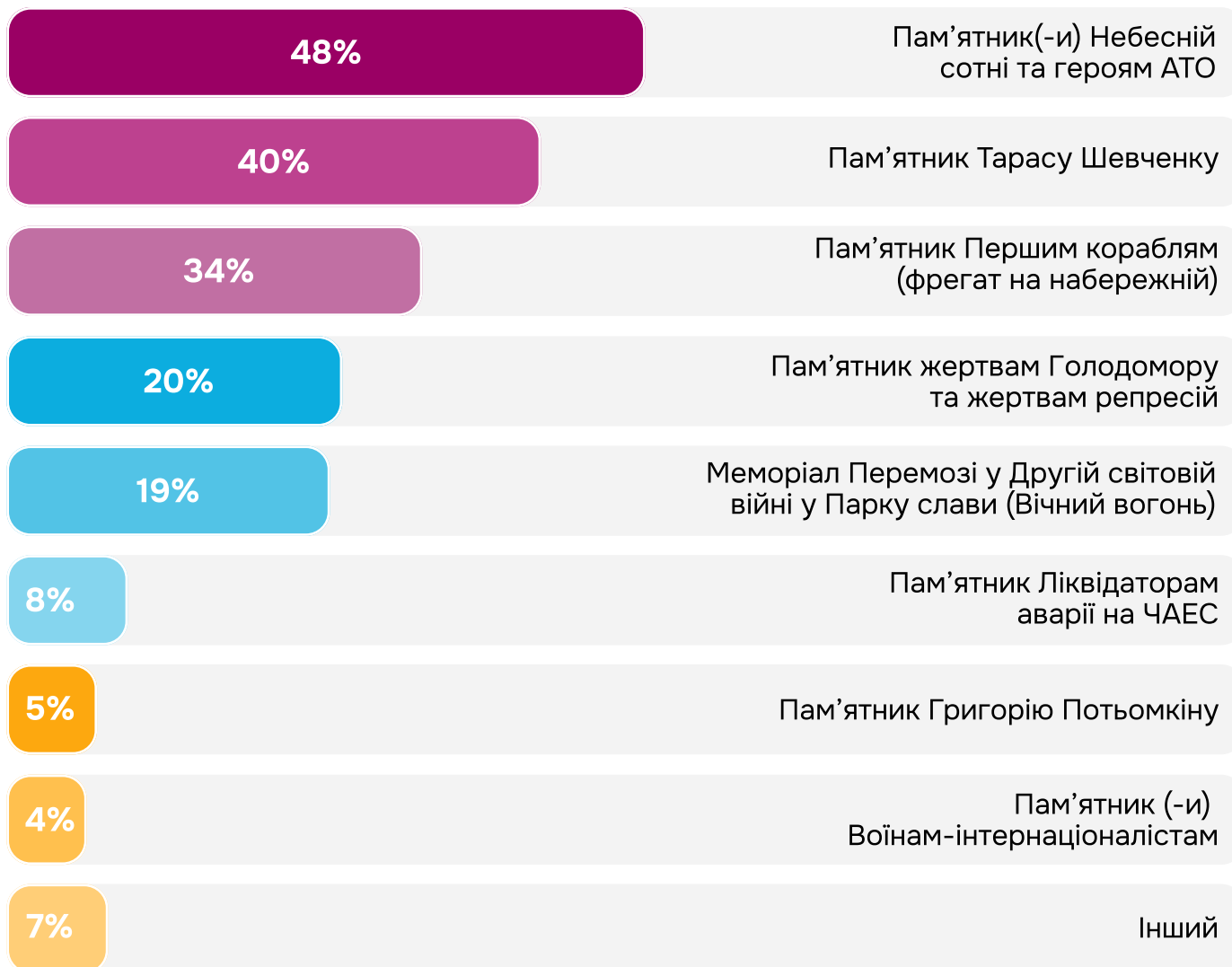

Динаміка 2023-2024 роки

Стосунок до пам'ятників (N=400), %

Q.: Який пам'ятник у Херсоні зараз є для вас найбільш важливим?

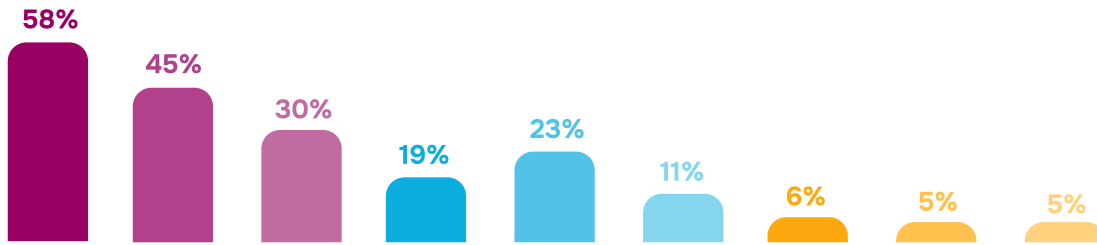

Інше:

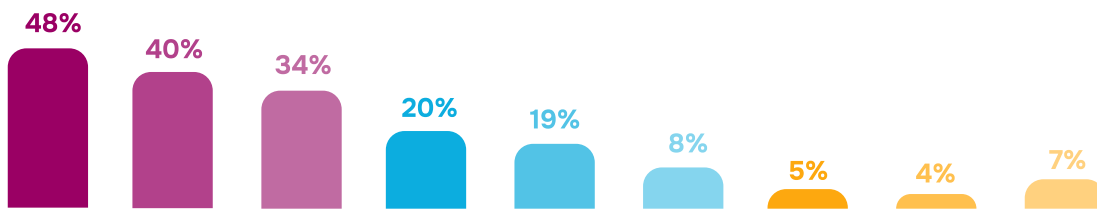
- усі пам'ятники важливі, як історія міста;
- пам'ятник полеглим в Бузковому парку / пам'ятник в Бузковому парку 124 бр. ТРО;
- важко відповісти;
- жоден, зараз важливі живі люди / не вважаю пам'ятники важливими зараз.

Динаміка 2023-2024 роки

Грудень 2023

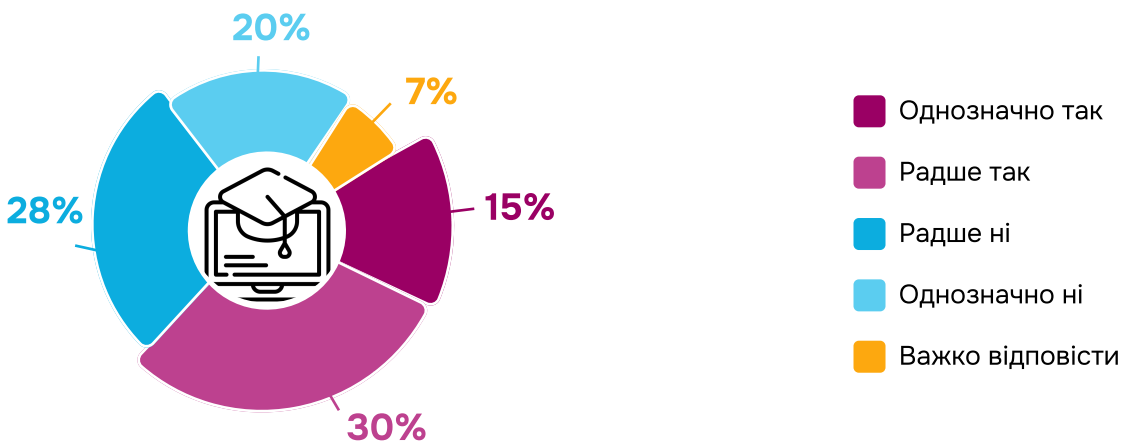
Вересень 2024

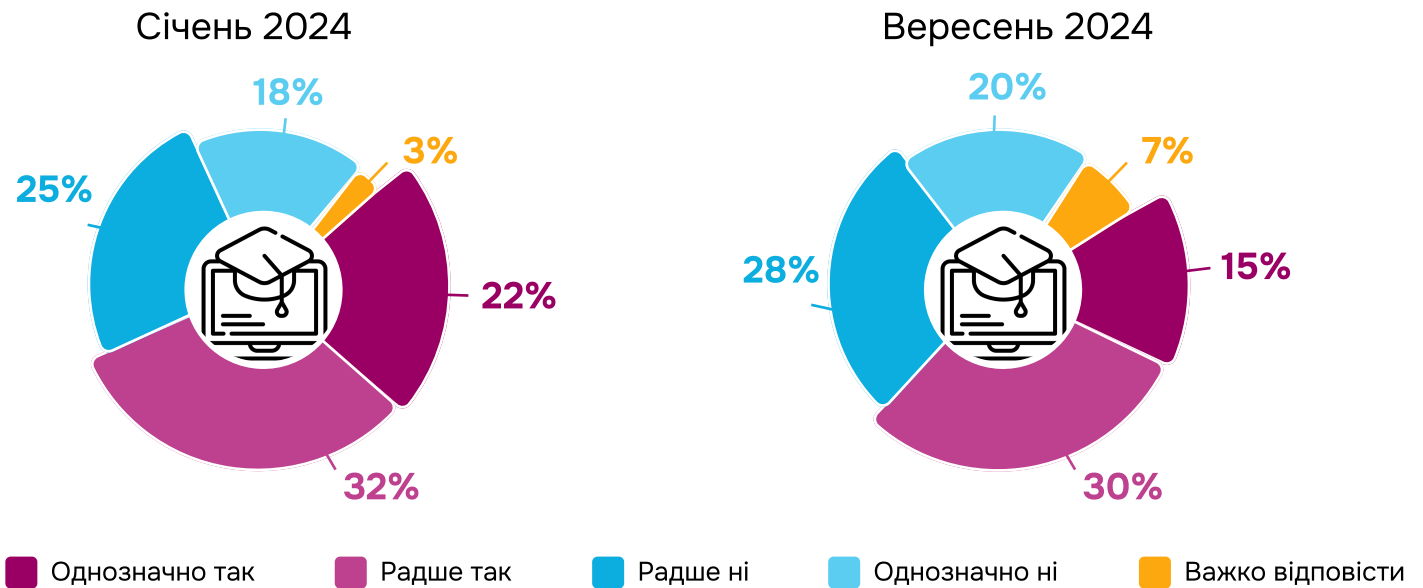
- Пам'ятник(-и) Небесній сотні та героям АТО
- Пам'ятник Тарасу Шевченку
- Пам'ятник Першим кораблям (фрегат на набережній)
- Меморіал Перемозі у Другій світовій війні у Парку слави (Вічний вогонь)
- Пам'ятник Григорію Потьомкіну
- Пам'ятник (-и) Воїнам-інтернаціоналістам
- Інший

Ставлення до майбутнього дистанційної освіти (N=400), %

Q.: Як Ви вважаєте, варто чи ні зберегти у майбутньому елементи дистанційного навчання у закладах освіти навіть за сприятливої безпекової ситуації?

Динаміка у 2024 році

Участь у благодійності (N=400), %

Q.: Чи займалися ви благодійністю, починаючи із 24 лютого 2022 р.?

Динаміка у 2024 році

Лютий 2024

Вересень 2024

Так Ні Не пам'ятаю

Портрет респондентів

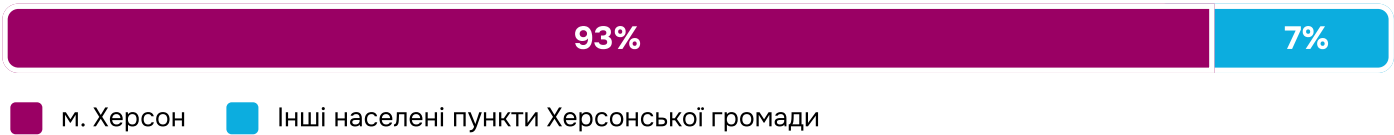
Стать

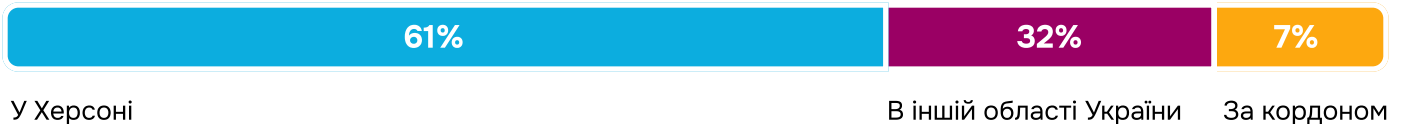
Вік

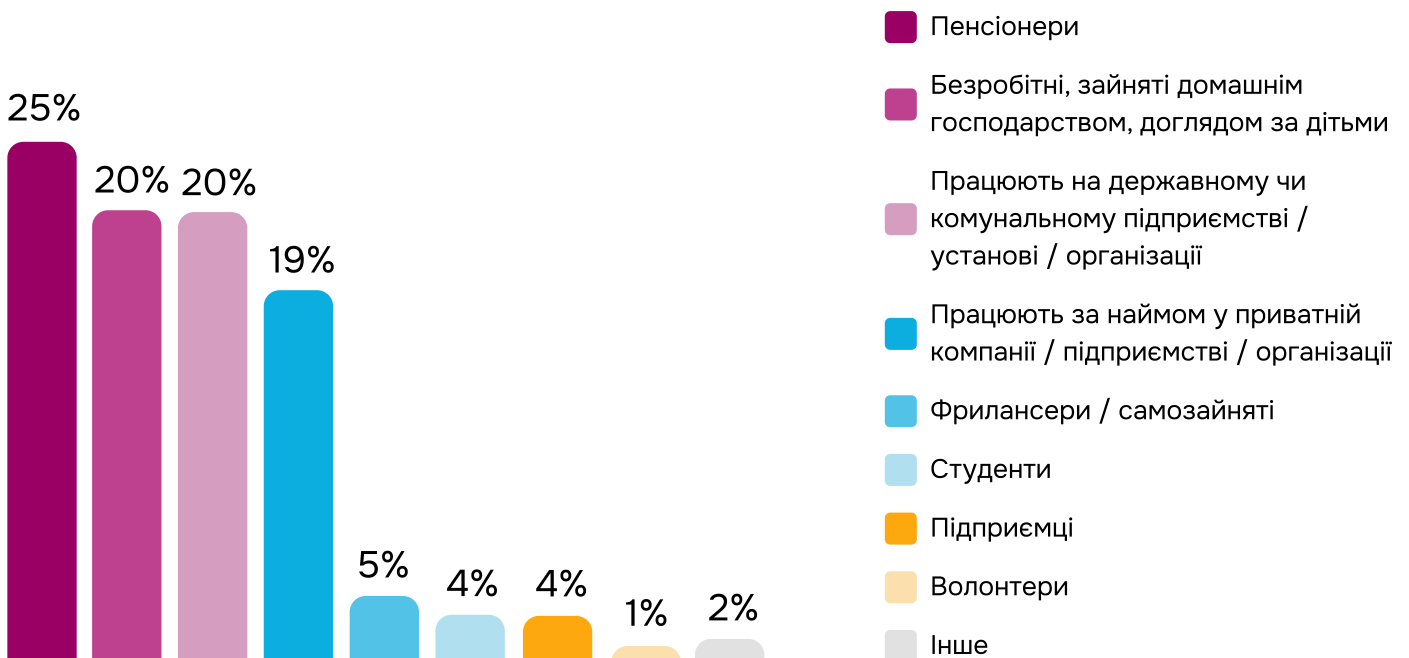
Місце проживання до 24 лютого 2022 року

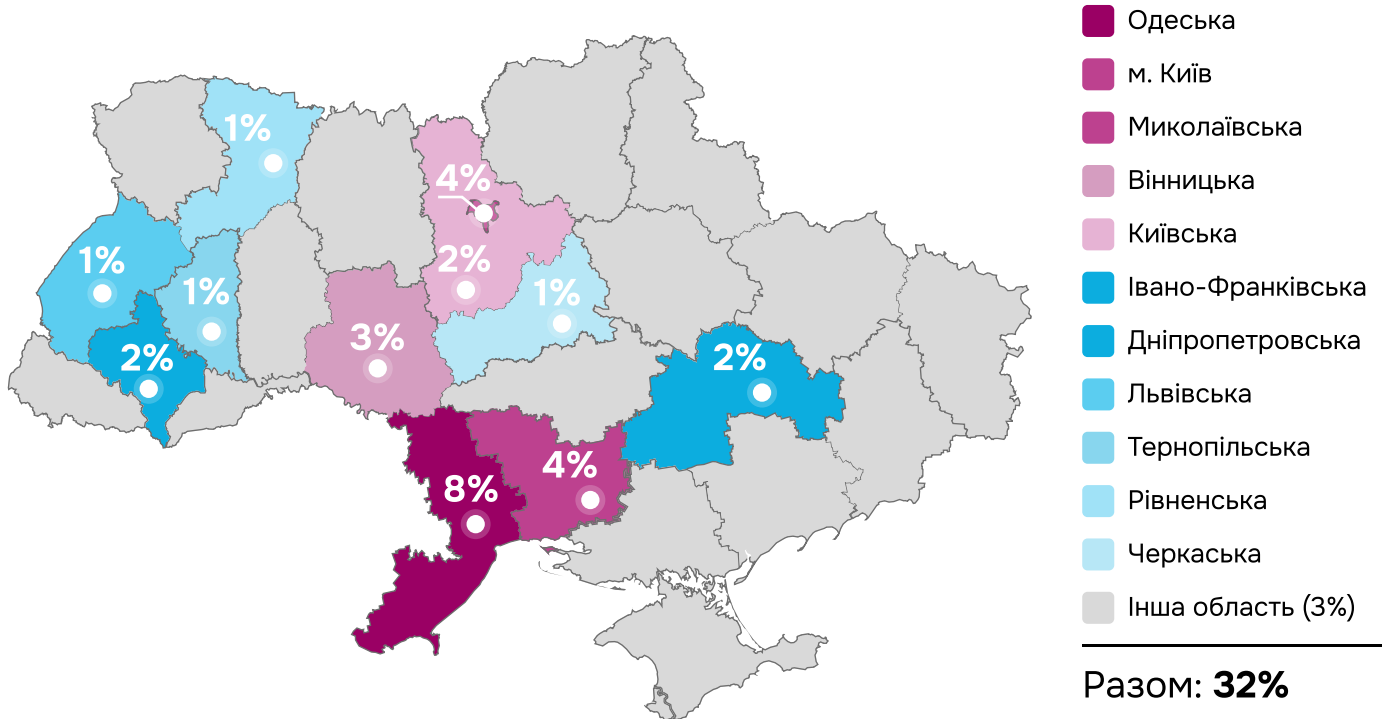
Місце проживання зараз

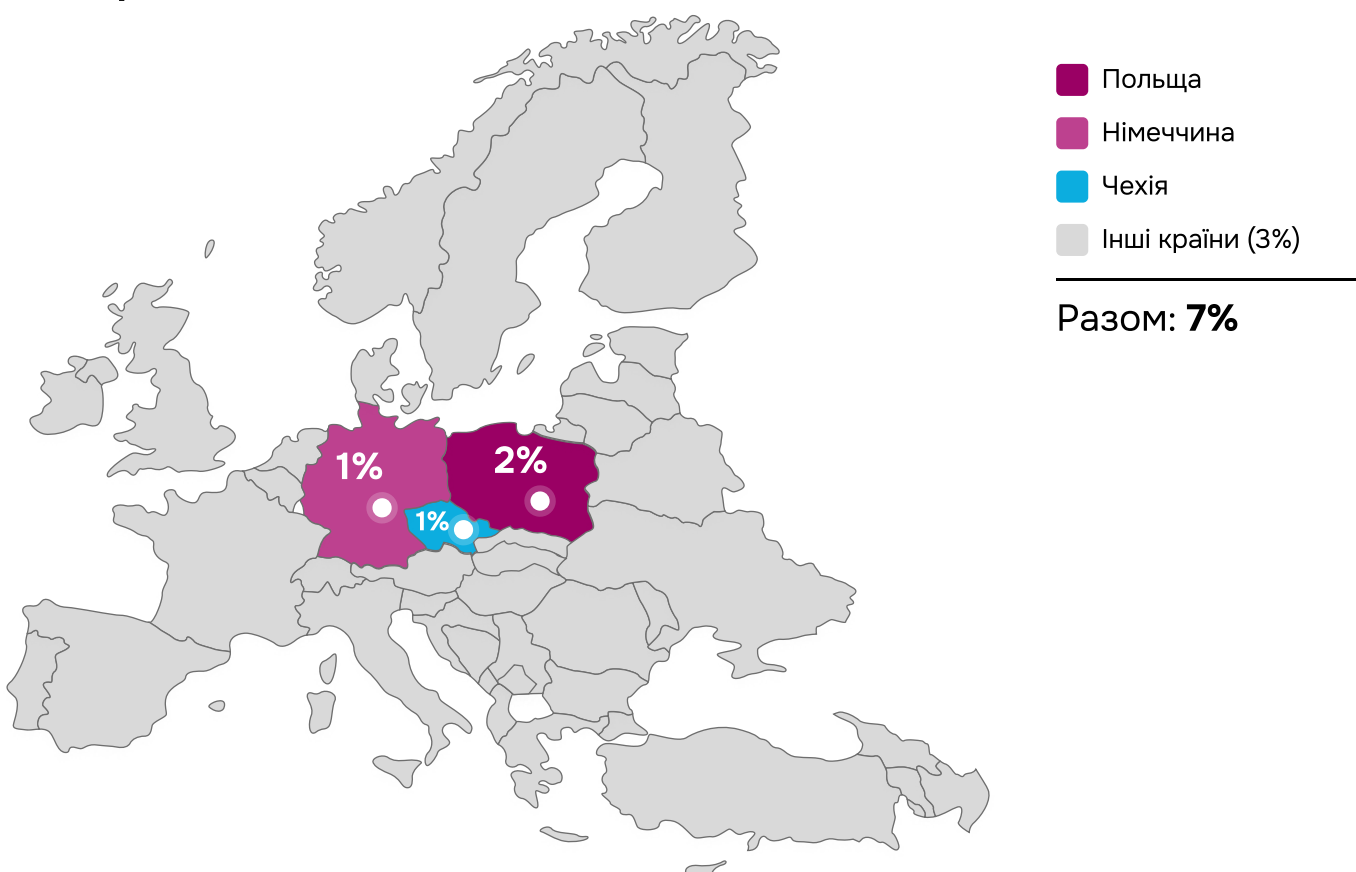
Зайнятість

У якій області проживають ті, хто змінювали місцепроживання після 24.02.2022

У якій країні проживають ті, хто змінювали місце проживання після 24.02.2022

Мова спілкування (N=400), %

Q.: Якою мовою Ви зазвичай спілкуєтеся зараз?
(вдома, з друзями, на роботі та з колегами, у громадських місцях)

